

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Cœlum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A juunodinam ex corde eleemosynæ, vel Psalmi, vel preces, vel jejunia offerantur: atque ita quæ tem-
plum altare, hoc est, cor & conscientiam appellat, per altare jurat, ac perinde omnia quæ continen-
tur in eo complectitur.

COELUM. CAP. VII.

Plutarchus hanc cordis effigiem subiecto in foco succensam, cœlum indicare contendit, ani-
mumque illum, qui propter eternitatem nulli umquam fene&tuti obnoxius est: Et Apulejanus
Trismegistus ab Hippone non admodum diversus, Agyptum cœli agnoscit imaginem, iisque omni-
bus æquiparans, quæ in cœlo gubernantur excenturque, & si dicendum sit verius, terram eam to-
tius mundi templum esse. Quinetiam invenias apud nonnullos, universum terrarum orbem in Di-
nis literis nonnunquam Agypti nomine nuncupatum, ut eo Psalmi loco, *Venient legati ex Agypto,*
propterea quod universam terram eodem, quo Agyptus, modo coagmentata imaginentur.

CLIBANUS.

CONSCIENTIA IGNE EXAMINATA. CAP. VIII.

Facit vero ad hanc cordis significationem Clibanus, in Divinis literis passim propositus, cui cor
hominis aptissima confert similitudine, de quo tam frequens in Mosaicis libris, & Prophetarum
aliorum oracula mentio reperitur, sive per similitudinem, sive fit pro instrumento sacrorum pos-
itus: Clibanus enim præfurnium est apud Latinos: per ejus figuram interpretes cor hominis, uti di-
ctum superius, intelligunt. Nam quædam Deus apud maiores nostros, veteres inquam Prophetas,
apponi sibi vult Clibano cocta, hoc est, tacita mentis agitatione examinata: cum scilicet nos erroris
penitet, conscientia nostra ardore quodam occulto intra se succenditur, utrumque ipsa suum pau-
latim exurere contendit.

SACRORUM ARCANA. CAP. IX.

A Damantius putat ex Clibani forma, quæcumque in Divinis literis profundiora vel inenarrabi-
lia sunt significari: quippe quæ recondita delitescunt in sensu mentis, neque facile ad imperitum
vulgus proferri possunt: sunt enim multa hujusmodi, sicut de Camelo, & Sue, & altero quidem ru-
minante, sed qui pedem integrum habeat, altero vero bifidam pro se ferente ungulam, sed qui mini-
me ruminet. Ita etiam de Adamo per Eym astu Serpentis deceptam, in prævaricationem adducto,
quarum historiarum mysticum significatum locis suis exposuimus ex Philone apud Ezechielem, ut
ad Adamantium revertamur, qua de Cherubino, vel de Deo media sui parte succenso, vel de admi-
rabili illa visione, sunt literis demandata, nisi coquantur in Clibano, neque quidem mandi, neq; de-
vorari, ita ut sunt cruda, poterunt: hoc est, ut cruditatem hanc interpretemur, nisi qui latet interius
sensus divini calore ignis molliatur, excoctus: ita cibus fiat, ut mandi possit, & ad nutrimentum as-
sumi, aliquid semper ocurrabit, aperitatem sua difficile, quod ab eorum gustu mortales avertat. Olex
dictum est: *Corda eorum sicut Clibanus incaluerunt, quod longe seciore à superioribus sensu tunc fie.* *Osee c. 7.*
ri intelligentem est, cum vitiorum ardor cor ipsum interius exurit: quippe cum mortales flagrant
cupidine incensi, suam ipsimet pernicem affectantur: in medio enim hæc posita sunt, utrum res ad
D sacrificium coquere, an exurere potius inutiliter velimus. Atq; ita Clibanus varia interioris affectus
habet significata, proq; sensu mystico figuratur. Minime vero prætereundum videtur, quod Hiero-
solymitanus Hesychius hieroglyphice super Clibano philosophatur eo Levit. loco: *Cum autem ob-
luteris sacrificium cœlum in Clibano de simila.* Nam per Clibanum Marie virginis uterum significari
tradit: Clibano enim ignis superponitur, qui supponitur in craticula ministerio. Veluti enim Cliba-
nus & ignem & panem coquendum defuper accipit, ita Dei genitrix Spiritum sanctum, & Dei verbum
in utero suo conficiendum maturandumq; suscepit, & quæ multa in hanc sententiam prosequitur.
Est vero Clibanus, tum furnus, tum fartago, aut testa quædam grandior, operculo vel ferreo, vel ex
ære premunita, supra quod ardentes pruna ingeruntur: ut quod intra positum est, coquatur, con-
diatur; alicubi totum hoc opere figulinò conficitur. Ad hujus autem similitudinē formata est pe-
Fff
ctoris